

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.9.2015 г.
COM(2015) 450 final

2015/0208 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на механизъм за преместване в кризисни ситуации и за изменение на Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В Европейската програма за миграцията, приета от Европейската комисия на 13 май 2015 г.¹, се очертават необходими незабавни мерки в отговор на настоящите неотложни и сложни предизвикателства в областта на миграцията, както и инициативи в средносрочен и дългосрочен план, които трябва да бъдат приети, за да се осигурят структурни решения за по-добро управление на миграцията във всичките ѝ аспекти.

Като част от незабавните мерки на 27 май 2015 г. Европейската комисия прие предложение за решение на Съвета за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция², с което задейства системата за реагиране в извънредни ситуации, предвидена в член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). На 20 юли 2015 г. Съветът постигна съгласие по общ подход по посоченото решение³, с което се установява механизъм за временното и извънредно преместване в рамките на две години от Италия и Гърция в други държави членки на лица, които очевидно се нуждаят от международна закрила. Съветът следва официално да приеме Решението, след като Европейският парламент даде своето становище, което се очаква през септември 2015 г.

Поради безпрецедентния поток от мигранти, който продължи да се увеличава в Италия и Гърция, и изместването на миграционните потоци от Централното към Източното Средиземноморие и Западните Балкани по маршрута за Унгария, [на 9 септември 2015 г.] Комисията прие ново предложение въз основа на член 78, параграф 3 от ДФЕС, съдържащо допълнителни временни мерки за облекчаване на натиска, свързан с търсещите убежище лица в Италия и Гърция, както и нова мярка в полза на Унгария.

Европейската комисия също така обяви, че задействането на системата за реагиране при извънредни ситуации, предвидена в член 78, параграф 3 от ДФЕС, ще бъде последвано от въвеждането на трайно решение. В тази връзка тя обяви, че до края на 2015 г. ще внесе законодателно предложение за постоянна система за преместване, която да бъде задействана при кризисни ситуации.

Общата цел на настоящото законодателно предложение е да се гарантира, че Съюзът разполага с надежден механизъм за преместване в кризисни ситуации с оглед справяне по структуриран начин с кризите в областта на убежището. Този механизъм следва да бъде бързо задействан по отношение на всяка държава членка, която се сблъсква с кризисни ситуации от мащаби, поставящи под значителен натиск дори добре подготвените и функциониращи системи за убежище, като също така се взема под внимание големината на съответната държава членка. Предложеният механизъм за преместване има за цел, от една страна, да гарантира, че в ситуации на кризи се постига едно справедливо споделяне на отговорностите между държавите членки по отношение на голям брой кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, и от друга

¹ COM(2015) 240 final.

² COM (2015) 286 final.

³ 11132/15, 24 юли 2015 г.

страна, правилното прилагане на системата от Дъблин, в това число цялостна защита на правата на кандидатите за международна закрила. Макар че целта на предложението е въвеждането в Регламент (ЕС) № 604/2013 на механизъм за преместване в кризисни ситуации като постоянна рамка за изпълнението на мерки по преместване, тези мерки ще се прилагат за конкретни кризисни ситуации в дадена държава членка и по дефиниция ще са временни.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Всеобхватен подход към миграцията

Предложението е част от всеобхватния и системен подход към миграцията, за който призоваха всички институции на Съюза и който Комисията започна да прилага веднага след приемането на Европейската програма за миграцията. От ключово значение за ефективността на този всеобхватен подход е да се гарантира, че политиките се изпълняват на място съгласувано и при взаимно допълване. Ето защо, когато това е необходимо с оглед на конкретната ситуация в дадена държава членка, механизмът за преместване в кризисни ситуации следва да бъде допълнен от други мерки на място, които да бъдат предприети от въпросната държава членка — от пристигането на нейна територия на граждани на трети държави до приключването на всички приложими процедури. Съгласно подхода на „горещите точки“, предложен от Комисията, агенциите на ЕС ще предоставят широкообхватна и целева подкрепа на държавите членки, които са изправени пред непропорционален миграционен натиск по външните граници. Оперативната помощ, която може да бъде предоставена чрез прилагане на този подход, включва регистрация и проверка на незаконни мигранти, провеждане на интервюта с незаконни мигранти, подкрепа в областта на убежището, изразяваща се в насочване на кандидатите за международна закрила към подходящата процедура за убежище и в помощ при регистрирането на молбите за международна закрила и подготвянето на преписките, засилване на информационния обмен и сътрудничеството с цел разследване на престъпни мрежи, улесняващи незаконната миграция към ЕС и вторичното движение в рамките на ЕС, както и координация на операциите за връщане.

Тези съгласувани усилия ще позволят на държавите членки да предприемат по-бързи и ефективни действия за справяне с миграционния натиск при пълно зачитане на основните права, както и да подобрят капацитета си за посрещане на предизвикателствата в областта на миграцията, убежището и вътрешната сигурност.

Взаимодействия със схемите за преместване в извънредни ситуации въз основа на член 78, параграф 3 от ДФЕС

Трябва да се прави разлика между предложението за създаване на механизъм за преместване в кризисни ситуации и предложенията, приети от Комисията въз основа на член 78, параграф 3 от ДФЕС в полза на определени държави, изправени пред внезапен приток на граждани на трети държави на тяхна територия.

Докато мерките, предложени от Комисията въз основа на член 78, параграф 3 от ДФЕС, са временни, то с предложението за създаване на механизъм за преместване в кризисни ситуации се въвежда метод за определяне — в рамките на ограничен период при кризисни ситуации — на държавата членка, компетентна за разглеждането на молби за международна закрила, подадени в държава членка, която се намира в кризисна ситуация, с оглед на това да се гарантира по-справедливо разпределение на

кандидатите между държавите членки в подобни ситуации и по този начин да се улесни функционирането на системата от Дъблин в периоди на криза.

Настоящото предложение предвижда строги условия за задействане на механизма за преместване в кризисни ситуации по отношение на дадена държава членка, по-конкретно обстоятелството държавата членка да се намира в кризисна ситуация, при която прилагането на Регламента от Дъблин е застрашено поради извънреден натиск, характеризиращ се с голям и непропорционален приток на граждани на трети държави или лица без гражданство, който значително натоварва системата за убежище на въпросната държава членка.

Създаването на механизъм за преместване в кризисни ситуации не засяга възможността Съветът да приеме, по предложение на Комисията, временни мерки в полза на държава членка, намираща се в извънредната ситуация, посочена в член 78, параграф 3 от ДФЕС. Приемането на извънредни мерки въз основа на член 78, параграф 3 от ДФЕС ще продължи да се прилага в изключителни ситуации, налагащи спешно реагиране, което евентуално включва по-широкообхватна миграционна подкрепа, в случаите, в които не са изпълнени условията за използване на механизма за преместване в кризисни ситуации.

Евентуални бъдещи изменения на Регламент (ЕС) № 604/2013

СЪГЛАСНО ОБЯВЕНОТО В ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОГРАМА ЗА МИГРАЦИЯТА И В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 604/2013, ПО НАСТОЯЩЕМ КОМИСИЯТА ПРЕДПРИЕМА ИЗЧЕРПАТЕЛНА ПРОВЕРКА ЗА ПРИГОДНОСТ НА СИСТЕМАТА ОТ ДЪБЛИН, СЪСТОЯЩА СЕ В ИЗВЪРШВАНЕТО НА ОБЕКТИВЕН ПРЕГЛЕД НА ПРАВНИТЕ, ИКОНОМИЧЕСКИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОТ СИСТЕМАТА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЕФЕКТИТЕ Ъ ВЪРХУ ОСНОВНИТЕ ПРАВА. ТАЗИ ДЕЙНОСТ ЩЕ ЗАЛЕГНЕ В ОСНОВАТА НА ЕВЕНТУАЛНО ДОПЪЛНИТЕЛНО ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА СИСТЕМАТА ОТ ДЪБЛИН, НАСОЧЕНО ПО-СПЕЦИАЛНО КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ПО-СПРАВЕДЛИВО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА МЕЖДУНАРОДНА ЗАКРИЛА В ЕВРОПА ПРИ ВСЯКАКВИ ОБСТОЯТЕЛСТВА, А НЕ САМО В КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ. 2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ, ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ И ОСНОВНИ ПРАВА

- **Правно основание**

С настоящото предложение се изменя Регламент (ЕС) № 604/2013 и поради това то следва да бъде прието на същото правно основание, а именно член 78, параграф 2, буква д) от Договора за функционирането на Европейския съюз, в съответствие с обикновената законодателна процедура.

Механизмът за преместване в кризисни ситуации, предвиден в настоящото предложение, включва постоянни дерогации, влизащи в действие в конкретни кризисни ситуации в полза на определени държави членки, и по-специално от принципа, посочен в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013, съгласно който молбите за международна закрила се разглеждат от държавата членка, за която критериите, предвидени в глава III, сочат, че е компетентна за това. На мястото на този принцип с предложението се въвежда — за ясно определени кризисни обстоятелства —

задължителен коефициент на разпределение за определяне на компетентността за разглеждане на молбите.

- **Променлива геометрия**

В съответствие с Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Обединеното кралство и Ирландия могат да решат да участват в приемането и прилагането на настоящото предложение. Те имат тази възможност и след приемането на предложението.

Регламент (ЕО) № 604/2013 е обвързващ за Обединеното кралство и Ирландия вследствие на нотифицирането на тяхното желание да участват в приемането и прилагането на този регламент въз основа на гореспоменатия протокол. Позицията на тези държави членки по отношение на Регламент № 604/2013 не засяга позицията им по отношение на възможното им участие в настоящия регламент⁴.

Съгласно Протокола относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и ДФЕС, Дания не участва в приемането от Съвета на мерките по дял V от ДФЕС (с изключение на „мерките, определящи третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза при пресичането на външните граници на държавите членки, или [...] мерките относно установяването на уеднаквен визов модел“). Въпреки това, предвид факта, че Дания прилага сега действащия Регламент от Дъблин въз основа на международно споразумение, сключено с ЕО през 2006 г.⁵, съгласно член 3 от това споразумение тя трябва да уведоми Комисията за решението си да приложи или не съдържанието на изменения регламент.

- **Въздействие на предложението върху държави извън ЕС, асоциирани към системата от Дъблин**

Успоредно с асоциирането на няколко държави извън ЕС към законодателството от Шенген, Съюзът сключи няколко споразумения за асоциирането на тези държави и към достиженията на правото „Дъблин/Евродак“:

- споразумението за асоцииране на Исландия и Норвегия, сключено през 2001 г.⁶;
- споразумението за асоцииране на Швейцария, сключено на 28 февруари 2008 г.⁷;
- протокола за асоцииране на Лихтенщайн, сключен на 7 март 2011 г.⁸;

⁴ По отношение на тези държави членки не изглежда, че неучастието в изменяния регламент би направило прилагането на изменения Регламент от Дъблин изпълнимо по смисъла на член 4а от Протокол № 21.

⁵ Споразумение между Европейската общност и Кралство Дания относно критериите и механизмите за определяне на държава, която е компетентна за разглеждане на молба за убежище, подадена на територията на Дания или друга държава — членка на Европейския съюз, и системата „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатьци за ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОВ L 66, 8.3.2006 г., стр. 38).

⁶ Споразумение между Европейската общност и Република Исландия и Кралство Норвегия относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в държава членка, или в Исландия или Норвегия (ОВ L 93, 3.4.2001 г., стр. 40).

⁷ Споразумение между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна да разгледа молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 5).

С цел да бъдат създадени права и задължения между Дания — която, както бе обяснено по-горе, е асоциирана към достижения на правото „Дъблин/Евродак“ с международно споразумение — и горепосочените асоциирани държави, бяха сключени два други инструмента между Съюза и асоциираните държави⁹.

Съгласно трите горепосочени споразумения, асоциираните държави приемат без изключение достиженията на правото „Дъблин/Евродак“ и тяхното развитие. Те не участват в приемането на актове, изменящи или доразвиващи достиженията на правото от Дъблин (а следователно и настоящото предложение), но трябва да уведомят Комисията в определен срок за решението си дали ще приемат съдържанието на този акт, след като той бъде одобрен от Съвета и Европейския парламент. В случай че Норвегия, Исландия, Швейцария или Лихтенщайн не приемат даден акт, изменящ или доразвиващ достиженията на правото „Дъблин/Евродак“, съответните споразумения се прекратяват, освен ако Съвместният/Смесеният комитет, създаден със споразуменията, не вземе друго решение с единодушие. • Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Съгласно дял V от ДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие Европейският съюз разполага с някои правомощия в тази област. Тези правомощия трябва да бъдат упражнявани в съответствие с член 5 от Договора за Европейския съюз, т.е. ако и доколкото целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз поради обхвата или последиците на предложеното действие.

С предложението се въвежда механизъм за преместване с цел справяне по структуриран начин с кризисни ситуации в държавите членки, породени от голям и непропорционален приток на лица, и постигане на справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки при кризи, като се предвижда дерогация от критериите за разпределяне на компетентността, определени в Регламента от Дъблин. По дефиниция действия на ЕС ще се предприемат тогава, когато дадена държава членка не може сама да се справи с положението. Предложението също така има за цел да осигури правилното прилагане на системата от Дъблин при кризи, както и решаване на въпроса с вторичните движения на граждани на трети държави между държавите членки — проблем, който по своята същност е транснационален. Ясно е, че с действия на отделните държави членки не може в задоволителна степен да се отговори на общите предизвикателства, стоящи пред държавите членки в тази област. Прилагането

⁸ Протокол между Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария (ОВ L 160 18.6.2011 г., стр. 39).

⁹ Протокол между Европейската общност, Швейцария и Лихтенщайн към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария (сключен на 24.10.2008 г., ОВ L 161, 24.6.2009 г., стр. 8), и Протокол към Споразумението между Европейската общност и Република Исландия и Кралство Норвегия относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна при разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Исландия или Норвегия (ОВ L 93, 3.4.2001 г.).

на принципите на солидарност и споделена отговорност означава, че действията на ЕС в тази област са от съществено значение.

- **Пропорционалност**

В Регламент (ЕС) № 604/2013 в сегашния му вид не се предвиждат инструменти, които позволяват адекватен отговор при ситуации на извънреден натиск върху системите за убежище на държавите членки. Различните финансови и оперативни мерки, които са на разположение на Европейската комисия и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ) за подпомагане на системите за убежище на няколко държави членки, се оказаха недостатъчни за справянето с кризисни ситуации. Що се отнася до осигуряването на адекватна рамка за спешни и тежки ситуации в областта на убежището, прибягването до допълнителни действия от страна на ЕС не излиза извън обхвата на необходимото за постигане на целта за ефективно справяне със ситуацията.

- **Основни права**

С въвеждането на механизма за преместване в кризисни ситуации ще бъдат гарантирани основните права, предвидени в Хартата на основните права на ЕС („Хартата“), на кандидатите, които очевидно се нуждаят от международна закрила.

По-конкретно, като гарантира бърз достъп на съответните лица до подходяща процедура за предоставяне на международна закрила, настоящото решение има за цел да защити правото на убежище и да осигури защита срещу нарушаване на принципа на забрана за връщане, както е предвидено в членове 18 и 19 от Хартата. Освен това като осигурява прехвърлянето на съответните лица към държава членка, която е в състояние да им осигури адекватни условия на приемане и перспективи за интеграция, настоящото решение има за цел да гарантира пълно зачитане на правото на достойнството и на защита срещу изтезания и нечовешко или унижително отношение или наказание съгласно предвиденото в членове 1 и 4 от Хартата. С настоящото решение се цели също така да се защитят правата на детето в съответствие с член 24 от Хартата и правото на запазване на целостта на семейството в съответствие с член 7 от Хартата.

3. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Предложението за създаване на механизъм за справяне по структуриран начин с кризисни ситуации в областта на убежището се представя в отговор на повсеместната криза в областта на убежището в няколко държави членки, която показва спешната необходимост от по-структурирана система за бързо действие на равнището на Съюза. Предложението представлява продължение на Европейската програма за миграцията, във връзка с която бяха проведени обширни консултации с всички заинтересовани страни.

Другите институции на ЕС и ключови участници в процеса вече изразиха общите си възгледи по темата. В изявлението си от 23 април 2015 г. Европейският съвет се ангажира да разгледа възможностите за организиране на спешно преместване между всички държави членки на доброволна основа. В контекста на разискванията по Програмата за миграцията Европейският парламент (пленарна сесия на 19 май 2015 г.) и в Съветът (на 15 юни 2015 г.) обмениха мнения и относно механизма за преместване. В своя доклад Комисията на Европейския парламент по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи призова Комисията да представи предложение за

постоянна схема за преместване, което да бъде прието в съответствие с обикновената законодателна процедура¹⁰.

ВКБООН и гражданското общество призоваха ЕС да се ангажира с повече инструменти за солидарност в рамките на ЕС и да гарантира по-справедлива система за разпределение на кандидатите за международна закрила.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Създаването на постоянна рамка за механизъм за преместване в кризисни ситуации не води до отражение върху бюджета на ЕС. Отражението върху бюджета от задействането на рамката ще трябва да бъде оценено във връзка с конкретните обстоятелства в съответните държави членки.

5. ПОДРОБНО ОБЯСНЕНИЕ НА КОНКРЕТНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

С предложението се изменя Регламент (ЕС) № 604/2013, като се въвежда механизъм за преместване в кризисни ситуации и се предоставят правомощия на Комисията да приема, при ясно определени условия, актове в съответствие с член 290 от ДФЕС относно задействането и суспендирането на прилагането на механизма по отношение на определена държава членка.

Предвиждат се следните основни елементи:

- **Условия за прилагане на механизма за преместване в кризисни ситуации по отношение на дадена държава членка**

За задействане на механизма за преместване в кризисни ситуации Комисията трябва да констатира, въз основа на потвърдена информация, и по-конкретно информация, събрана от ЕСПОУ и Frontex, че държавата членка се намира в кризисна ситуация, при която прилагането на Регламента от Дъблин е застрашено поради извънреден натиск, характеризиращ се с голям и непропорционален приток на граждани на трети държави или лица без гражданство, който значително натоварва нейната система за убежище. Кризата трябва да бъде от такъв мащаб, че да поставя под извънреден натиск дори една добре подготвена и функционираща система за предоставяне на убежище, като същевременно се взема под внимание големината на въпросната държава членка.

Предложението предвижда ясни показатели, които Комисията, наред с други фактори, следва да вземе под внимание при извършване на оценката: общия брой на кандидатите за международна закрила и на незаконните влизания на граждани на трети държави и на лица без гражданство през шестте месеца преди приемането на делегирания акт, увеличението им в сравнение със същия период през предходната година, както и броя на молбите на глава от населението в държавата членка, която се ползва от мерки за преместване през предходните 18 месеца спрямо средната стойност за Съюза.

- **Категории кандидати, които следва да бъдат преместени**

¹⁰

Доклад относно предложението за решение на Съвета за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция, Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, Докладчик: Ска Келер (A8-0245/2015).

Предлага се механизмът за преместване в кризисни ситуации да се задейства единствено по отношение на кандидатите, които *prima facie* очевидно се нуждаят от международна закрила и за които иначе, съгласно критериите, определени в глава III от Регламент (ЕС) № 604/2013, компетентна би била държавата членка в кризисна ситуация. Съгласно определението в предложението това са кандидатите, принадлежащи към националности, за които — съгласно последните налични и актуализирани на всяко тримесечие средностатистически данни на Евростат за целия ЕС — дялът на решенията, с които се предоставя международна закрила, е 75 % или повече.

- **Описание на механизма за преместване в кризисни ситуации**

Съгласно механизма за преместване в кризисни ситуации молбите на тези лица следва да се разглеждат от друга държава членка (държавата членка на преместване). В такива случаи се прилага процедурата по преместване, определена в приложение IV, чрез дерогация от членове 21, 22 и 29 от Регламент (ЕС) № 604/2013.

С предложението се определя проста процедура по преместване, за да се гарантира бързото прехвърляне на съответните лица към държавата членка на преместване. Всяка държава членка определя национално звено за контакт и уведомява за него останалите държави членки и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ).

Държавите членки редовно и най-късно на всеки три месеца посочват броя на кандидатите, които могат да бъдат преместени бързо на тяхна територия, както и всякаква друга имаща отношение информация. Държавите членки, които се ползват от мерки по преместване, с помощта на ЕСПОУ, и, когато е приложимо, на служителите за връзка на другите държави членки, определят отделните кандидати, които могат да бъдат преместени, и предлагат на останалите държави членки, тези кандидати да бъдат преместени на тяхната територия. В процеса на определяне предимство следва да се предоставя на уязвимите кандидати. След като се получи одобрение от държавата членка на преместване, държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, трябва да вземе официално решение за преместване и да уведоми кандидата. В предложението се посочва, че кандидатите, чиито пръстови отпечатаци трябва да бъдат снети в съответствие със задълженията, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) № 603/2013, могат да бъдат преместени само ако отпечатаците са вече снети. В предложението се посочва и че държавите членки си запазват правото да откажат да преместят даден кандидат единствено във връзка със съображения, засягащи националната сигурност или обществения ред, или с разпоредбите за изключване, предвидени в членове 12 и 17 от Директива 2011/95/ЕС. В предложението се предвижда, че всички стъпки от процедурата трябва да се извършват във възможно най-кратък срок и не по-късно от два месеца след посочване от държавата членка на преместване на броя на кандидатите, които могат да бъдат преместени бързо. В случай на обосновани практически пречки се предвиждат допълнителни ограничени дерогации.

Предложението включва конкретни гаранции за кандидатите, които подлежат на преместване в друга държава членка. По отношение на правата в предложението се посочва правото на получаване на информация относно процедурата по преместване, правото лицето да бъде уведомено относно решението за преместването му, в което трябва да се посочва конкретната държава членка на преместване, както и правото членовете на семейството да бъдат преместени в същата държава членка на

преместване. Задължението да се отреди първостепенно значение на висшия интерес на детето, установено с Регламент (ЕС) № 604/2013, остават приложими при вземането на решение за избор на държавата членка на преместване. Това *inter alia* означава, че държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, има задължението да съобщава на другите държави членки, когато кандидатът, който предстои да бъде преместен, е непридружен ненавършил пълнолетие, и заедно с държавата членка, изразила интерес да приеме въпросния непридружен ненавършил пълнолетие, да гарантира, че преди преместването е била извършена оценка на висшия интерес на детето в съответствие с Общ коментар № 14 (2013) на Комитета на ООН относно правото на детето неговият висш интерес да бъде първостепенно съображение¹¹.

- **Задействане на механизма за преместване в кризисни ситуации**

Когато Комисията установи, че условията за преместване са изпълнени по отношение на дадена държава членка, тя приема делегиран акт за задействане на прилагането на механизма за преместване. В делегирания акт: а) се констатира, че е налице кризисна ситуация в държавата членка, която се ползва от мерки по преместване; б) определя се броят на лицата, които следва да бъдат преместени от тази държава членка; в) определя се разпределението на тези лица между държавите членки чрез прилагане на формулата за коефициент на разпределение; и г) определя се срокът на прилагане на механизма за преместване в кризисни ситуации. Делегираният акт влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от най-много един месец след нотифицирането на акта от Комисията. Делегираният акт може да се прилага за максимален срок от две години.

- **Метод за определяне на броя на лицата, които трябва да бъдат преместени**

В предложението се предвиждат обективни и проверими показатели, които Комисията следва да взема предвид, когато — в контекста на приемането на делегиран акт за задействане на механизма за преместване по отношение на определена държава членка — определя броя на лицата, които следва да бъдат преместени от тази държава членка, и по-специално: броят на кандидатите на глава от населението в държавата членка, ползваща се от мерки за преместване, през 18-те месеца, и особено през 6-те месеца, предхождащи приемането на делегирания акт, спрямо средната стойност за ЕС; капацитетът на системата за убежище на тази държава членка; и участието на държавите членки в предишни инициативи за солидарност, както и степента, в която държавата членка се е ползвала от предишни мерки за солидарност на ЕС.

Освен това се определя максималният праг за лицата, които следва да бъдат преместени — а именно 40 % от броя на молбите, подадени в държава членка през шестте месеца преди приемането на делегирания акт.

- **Специфични правила, приложими в случай че дадена държава членка временно не е в състояние да участва в разпределянето на кандидати**

Като се има предвид, че не могат да бъдат изключени извънредни обстоятелства, в предложението се предвижда, че държава членка може — в срок от един месец от влизането в сила на делегирания акт, с който се задейства прилагането на механизма за преместване — да уведоми Комисията, като представи надлежно обосновани причини, съвместими с основните ценности на Съюза, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз, че временно не е в състояние да участва, изцяло или частично, в

¹¹

http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

преместването на кандидати за период от една година. Вместо това държавата членка следва да направи финансова вноска в бюджета на ЕС в размер на 0,002 % от БВП за разходи по помощта в подкрепа на усилията на всички останали държави членки да се справят с кризисната ситуация и с последиците от неучастието на въпросната държава членка в преместването. В случай на частично участие в преместването размерът на вноската се намалява пропорционално. Вноската следва да бъде разпределена към фонд „Убежище, миграция и интеграция“ като целеви приходи.

Трябва да се гарантира, че равнището на солидарност с държавата членка, намираща се в кризисна ситуация, от гледна точка на броя на лицата, които следва да бъдат преместени, остава непроменено. Поради това кандидатите, разпределени по коефициента на разпределение за държавата членка, отправила нотификация до Комисията, която последната е приела, следва да се преразпределят между останалите държави членки.

Предложението предвижда, че при такива обстоятелства делегираният акт, с който се задейства прилагането на механизма за преместване, следва да бъде изменен.

- **Допълнителни мерки, които следва да бъдат предприети от държавите членки, ползващи се от мерки по преместване**

С оглед на принципа на солидарност и отговорност предложението съдържа задължение за държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, да представи на Комисията — на датата на влизане в сила на делегирания акт — пътна карта с мерки, имащи за цел да се осигури правилното прилагане на механизма за преместване в кризисни ситуации. Когато Комисията е поискала от държава членка да изготви план за управление на кризи в съответствие с член 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 604/2013, мерките, имащи за цел да се осигури правилното прилагане на механизма за преместване, следва да се представят като част от този план, който следва да включва по-широки мерки, свързани с убежището, насочени, наред с другото, към засилване на капацитета на системата за убежище на държавата членка. Освен това в предложението се посочват условията, при които Комисията може да реши да суспендира прилагането на механизма за преместване в полза на дадена държава членка, ако тя не изпълни задълженията си.

И на последно място, в предложението се припомнят правилата, приложими за предотвратяване и справяне със ситуации на вторични движения на кандидати за международна закрила и лица, на които такава е била предоставена, и също така се предвиждат нови правила в случай на вторични движения на лица, на които е предоставена международна закрила и които, след като са били преместени, са влезли и пребивават незаконно на територията на друга държава членка. Предвидено е по-конкретно държавата членка на преместване да приема обратно лице, ползващо се от международна закрила, което, след като е било преместено, е подало молба в държава членка, различна от държавата членка на преместване, или което се намира на територията на държава членка, различна от държавата членка на преместване, без документ за пребиваване.

- **Изчисляване на коефициента на разпределение**

1. Коефициент на разпределение

а) население — тежест 40 %

б) общ БВП — тежест 40 %

в) среден брой молби за предоставяне на убежище през предходните 5 години на един милион жители с таван, непозволяващ този критерий да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП — тежест 10 %

г) равнище на безработицата с таван, непозволяващ този критерий да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП — тежест 10 %

2. Формула

$$\text{Ефект от населението}_{\text{ДЧ/АД}} = \frac{\text{Население}_{\text{ДЧ/АД}}}{\text{Население}_{\text{ЕС+}(32)}}$$

$$\text{Ефект от БВП}_{\text{ДЧ/АД}} = \frac{\text{БВП}_{\text{ДЧ/АД}}}{\text{БВП}_{\text{ЕС+}(32)}}$$

$$\text{Ефект от молбите за убежище}_{\text{ДЧ/АД}} = \min \left\{ \frac{\frac{1}{\text{Средно(5 предходни години) кандидати на 1 милион жители}_{\text{ДЧ/АД}}}}{\sum_{i=1}^{32} \frac{1}{\text{Средно(5 предходни години) кандидати на 1 милион жители}_{\text{ДЧ/АД}}}}, 30\%(\text{Ефект от населението}_{\text{ДЧ/АД}} + \text{Ефект от БВП}_{\text{ДЧ/АД}}) \right\}$$

$$\text{Ефект от безработицата}_{\text{ДЧ/АД}} = \min \left\{ \frac{\frac{1}{\text{Равнище на безработицата}_{\text{ДЧ/АД}}}}{\sum_{i=1}^{32} \frac{1}{\text{Равнище на безработицата}_{\text{ДЧ/АД}}}}, 30\%(\text{Ефект от населението}_{\text{ДЧ/АД}} + \text{Ефект от БВП}_{\text{ДЧ/АД}}) \right\}$$

Квота с приложен таван_{ДЧ/АД} = Бр. кандидати за разпределяне

$$\times (40\% \text{ Ефект от населението}_{\text{ДЧ/АД}} + 40\% \text{ Ефект от БВП}_{\text{ДЧ/АД}} + 10\% \text{ Ефект от молбите за убежище}_{\text{ДЧ/АД}} + 10\% \text{ Ефект от безработицата}_{\text{ДЧ/АД}})$$

$$\text{Квота от оставащите места}_{\text{ДЧ/АД}} = (\text{Бр. кандидати за разпределяне} - \sum_{i=1}^{32} \text{Квота с приложен таван}_{\text{ДЧ/АД}i}) \times (50\% \text{ Ефект от населението}_{\text{ДЧ/АД}} + 50\% \text{ Ефект от БВП}_{\text{ДЧ/АД}})$$

$$\text{Окончателна квота от разпределянето}_{\text{ДЧ/АД}} = \text{Квота с приложен таван}_{\text{ДЧ/АД}} + \text{Квота от оставащите места}_{\text{ДЧ/АД}}$$

$$\text{Окончателен дял}_{\text{ДЧ/АД}} (\text{de facto коефициент}) = \frac{\text{Окончателна квота от разпределянето}_{\text{ДЧ/АД}} \times 100\%}{\text{Бр. кандидати за разпределяне}}$$

3. Изчисляване

Симулацията по-долу има за цел да онагледява как се изчислява броят на кандидатите, които следва да се разпределят за страна X, от общо 120 000 кандидати, ако участват всички държави членки и асоциирани държави (ЕС+).

а) Население

За да се изчисли ефектът от критерия за населението върху коефициента на разпределяне, броят на жителите на страната X се разделя на броя на жителите на всички 28 държави членки и 4-те асоциирани държави (ЕС+ = 32).

Пример:

Население на страната X: 4 625 885; Общ брой на населението на ЕС+: 521 959 960

$$\text{Ефект от населението}_x = \frac{4.625.885}{521.959.960} = 0,89\%$$

Ефектът от критерия за населението върху коефициента на разпределение за страната X е 0,89 %.

б) **Общ БВП**

За да се изчисли ефектът от общия БВП върху коефициента на разпределение, общият БВП на страната X се разделя на сбора на общия БВП за 28-те държави — членки на ЕС, и 4-те асоциирани държави (ЕС+ = 32).

Пример:

Общ БВП на страната X (в милиони евро): 185 411; Сбор на общия БВП на ЕС+ (в милиони евро): 14 854 924

$$\text{Ефект от БВП}_x = \frac{185\,411,7}{14\,854\,924} = 1,25 \%$$

Ефектът от критерия за БВП върху коефициента на разпределение за страната X е 1,25 %.

- в) Среден брой молби за предоставяне на убежище през предходните 5 години на един милион жители с таван, непозволяващ този критерий да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП — тежест 10 %

(Обратнопропорционален ефект)

Ефектът от молбите за убежище върху коефициента на разпределение е обратнопропорционален, т.е. колкото по-голям е броят на молбите за убежище, толкова по-нисък е ефектът.

С цел да се избегне непропорционален ефект от този критерий върху целия коефициент на разпределение, се прилага таван, съгласно който стойността на ефекта от молбите за убежище не може да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП.

Пример:

Среден брой на молбите за убежище за период от 5 години на един милион жители в страната X: 287 страна X: 287, Реципрочна стойност: $\frac{1}{287} = 0,00348$.

Сбор на средния брой молби за убежище за период от 5 години на един милион жители за всички държави от ЕС+ (реципрочна стойност): 0,14831

$$\text{Ефект от молбите за убежище}_x = \frac{\frac{1}{287}}{0,14831} = \frac{0,00348}{0,14831} = \underline{2,35\%}$$

$$\text{Таван}_x = 30 \% (0,89 \% (\text{ефект от населението}) + 1,25 \% (\text{ефект от БВП})) = \underline{0,64 \%}$$

Ефектът от критерия за молбите за убежище за страната X реално е 2,35 %, но за изчисляването на коефициента на разпределение се прилага стойността на тавана (0,64 %).

- г) Равнище на безработицата с таван, непозволяващ този критерий да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП — тежест 10 %

Както и при критерия за молбите за убежище, ефектът от равнището на безработицата върху коефициента на разпределение е обратнопропорционален, т.е. колкото по-високо е равнището на безработицата, толкова по-нисък е ефектът. С цел да се избегне непропорционален ефект от този критерий върху целия коефициент на разпределение, се прилага таван, съгласно който стойността на ефекта от равнището на безработицата не може да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП.

Пример:

Равнище на безработицата в страната X: 11,3 %, реципрочна стойност: $\frac{1}{11,3} = 0,0884955$

Сбор на всички равнища на безработица в ЕС+ (реципрочна стойност): 4,345698

Ефект от безработицата $x = \frac{0,0884955}{4,345698} = \underline{2,04\%}$

30% Таван_x = 0,64%

Ефектът от критерия за равнището на безработицата за страната X реално е 2,04 %, но за изчисляването на коефициента на разпределение се прилага стойността на тавана (0,64 %).

- д) Разпределен брой кандидати, с приложен таван, за страната X от 120 000 кандидати

Пример:

Разпределен брой кандидати_x = 120 000 * (40 % ефект от населението (0,89 %) + 40% ефект от БВП (1,25 %) + 10% ефект от молбите за убежище (с приложен таван) – 0,64% + 10% ефект от равнището на безработицата (с приложен таван) – 0,64%) = 1178

Разпределен брой кандидати, с приложен таван, за страната X: 1178

- е) Разпределен брой от оставащите места

Заради прилагането на тавана има определен остатъчен брой места, които трябва да бъдат разпределени. Разпределянето на тези места ще се базира на ефекта от населението и БВП (50 % — 50 %) за дадена държава. След това броят на оставащите места се добавя към разпределения с прилагане на таван брой кандидати.

Пример:

Разпределен брой кандидати, с приложен таван, за страната X: 1178;

Сбор на разпределения с приложен таван брой кандидати за целия ЕС+: 102 801;

Оставащи места, които все още предстои да бъдат разпределени: 17 199

Оставащи места_x = 17 199 * (50 % ефект от населението + 50 % ефект от БВП) = 17 199*
1,07 % = 184

Окончателният разпределен брой кандидати за страната X е 1362, а коефициентът на разпределение е 1,13 %

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на механизъм за преместване в кризисни ситуации и за изменение на Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, буква д) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета се установяват механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, въз основа на обективни критерии, определени в Глава III от Регламента.
- (2) В съответствие с член 80 от Договора политиките на Съюза в областта на граничните проверки, убежището и имиграцията и тяхното прилагане следва да се ръководят от принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, а правните актове на Съюза, приети в тази област, трябва да съдържат подходящи мерки за прилагането на този принцип.
- (3) Ситуации на извънреден натиск върху системата за убежище на дадена държава членка могат да застрашат прилагането на Регламент (ЕС) № 604/2013. Макар посоченият регламент да предвижда процес за ранно предупреждение, подготовка и управление на кризи в областта на убежището, той не дава възможност за дерогация от посочените критерии за компетентност в подобни ситуации. Ето защо с цел насърчаването на баланс

между държавите членки в усилията им за справяне с тези кризисни ситуации и гарантирането на бърз достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, следва да се въведе механизъм за преместване на кандидатите, които очевидно се нуждаят от международна закрила, в кризисни ситуации. Прилагането на мерки по преместване по отношение на дадена държава членка не следва да засяга възможността успоредно с това да се прилага член 33, параграф 3 от Регламента по отношение на същите държави членки. Член 33, параграф 3 от Регламента не е предварително условие за прилагането на мерките по преместване.

- (4) Прилагането на мерки по преместване по отношение на определена държава членка следва да не засяга възможността Съветът да приема временни мерки по предложение на Комисията съгласно член 78, параграф 3 в случай на извънредна ситуация в държава членка, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави.
- (5) Механизмът за преместване в кризисни ситуации следва да се разглежда в контекста на един по-широк набор от мерки, които държавите членки може да е необходимо да предприемат, за да гарантират ефективни миграционни политики, включително в областта на първия прием и връщането на граждани на трети държави, които нямат право да останат на територията на държавите членки в съответствие с разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО („горещи точки“).
- (6) Понастоящем Комисията извършва цялостна оценка на Регламента от Дъблин, която може да доведе до по-обширно преразглеждане на системата от Дъблин.
- (7) Предвижда се ясна и работеща система за преместване, основаваща се на праг на средностатистическия брой решения на равнището на Съюза, с които се предоставя международна закрила в рамките на процедурите на първа инстанция, определен от Евростат спрямо общия брой решения на равнището на Съюза по молби за предоставяне на убежище с цел предоставяне на международна закрила, постановени на първа инстанция, въз основа на последната налична статистика. От една страна, с този праг следва да се гарантира във възможно най-голяма степен, че всички кандидати, които очевидно се нуждаят от международна закрила, ще могат да се възползват изцяло и бързо от своите права на закрила в държавата членка на преместване. От друга страна, с него ще се предотврати във възможно най-голяма степен преместването в друга държава членка и вследствие на това неправомерното продължаване на престоя на територията на Съюза на кандидати, за които е вероятно молбата им да бъде отхвърлена. Следва да се използва праг от 75 %, основаващ се на последните налични и актуализирани на всяко тримесечие данни на Евростат за решенията, постановени на първа инстанция.
- (8) Преместването на кандидатите, които очевидно се нуждаят от международна закрила, следва да се извършва въз основа на формулата за коефициент на разпределение, посочена в приложение III. Предложеният коефициент на разпределение се изчислява въз основа на а) броя на населението (тежест 40 %), б) общия БВП (тежест 40 %), в) средния брой молби за предоставяне на убежище на един милион жители в периода 2010—2014 г. (тежест 10 %, като с цел да се избегнат непропорционални ефекти на този критерий върху цялостното разпределение, е предвиден таван, непозволяващ ефектът на този

критерий да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП върху коефициента) и г) равнище на безработицата (тежест 10 %, като с цел да се избегнат непропорционални ефекти на този критерий върху цялостното разпределение, е предвиден таван, позволяващ ефектът на този критерий да надвишава 30 % от сумарния ефект от населението и БВП върху коефициента).

- (9) Когато при извънредни обстоятелства държава членка уведоми Комисията, като изложи надлежно обосновани аргументи, съвместими с основните ценности на Съюза, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз, че временно не е в състояние да участва, изцяло или частично, в преместването на кандидати, за период от една година, тя следва вместо това да направи финансова вноска в бюджета на ЕС в размер на 0,002 % от БВП за разходи по помощта в подкрепа на усилията на всички други държави членки да се справят с кризисната ситуация и с последиците от неучастието ѝ в преместването. В случай на частично участие в преместването размерът на вноската се намалява пропорционално. Вноската следва да бъде разпределена към фонд „Убежище, миграция и интеграция“ като целеви приходи.
- (10) Трябва да се гарантира, че равнището на солидарност с държавата членка, намираща се в кризисна ситуация, от гледна точка на броя на лицата, които трябва да бъдат преместени, остава непроменено. Поради това кандидатите, разпределени по коефициента на разпределение за държавата членка, отправила нотификация до Комисията, която последната е приела, следва да се преразпределят между останалите държави членки.
- (11) Необходимо е да се осигури задействането на бърза процедура по преместване, а прилагането на процедурата по преместване да бъде съпътствано с тясно административно сътрудничество между държавите членки и оперативна подкрепа от страна на ЕСПОУ.
- (12) Националната сигурност и общественият ред следва да се вземат под внимание през цялото времетраене на процедурата по преместване, докато прехвърлянето на кандидата не бъде приключено. Когато дадена държава членка има основателни причини да счита, че кандидатът представлява опасност за националната ѝ сигурност или обществения ред, тя следва да информира за това другите държави членки при пълно зачитане на основните права на кандидата, включително съответните правила относно защитата на данни.
- (13) При вземането на решение кои очевидно нуждаещи се от международна закрила кандидати следва да бъдат преместени от държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, предимство следва да се предоставя на уязвими кандидати по смисъла на членове 21 и 22 от Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹². В тази връзка специалните нужди на кандидатите, включително здравето им, следва да бъдат от първостепенно значение. Висшият интерес на детето следва винаги да представлява съображение от първостепенно значение.

¹²

Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 96).

- (14) Интеграцията на кандидатите, очевидно нуждаещи се от международна закрила, в приемното общество е жизненоважен елемент за доброто функциониране на общата европейска система за убежище. Ето защо, за да се реши коя конкретна държава членка следва да бъде държавата членка на преместване, следва да бъдат внимателно отчетени конкретните квалификации и характеристики на засегнатите кандидати, например езиковите им умения и други индивидуални фактори въз основа на доказани семейни, културни или социални връзки, които биха могли да улеснят интеграцията им в държавата членка на преместване. В случай на особено уязвими кандидати следва да се вземат под внимание капацитетът на държавата членка на преместване за предоставяне на подходяща подкрепа на тези кандидати и необходимостта да се осигури справедливо разпределение на тези кандидати сред държавите членки. При надлежно зачитане на принципа на недискриминация държавите членки на преместване могат да посочат предпочитанията си по отношение на кандидатите въз основа на горепосочената информация, въз основа на която държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, след консултации с ЕСПОУ и, когато е приложимо — със служителите за връзка, може да състави списъци на възможни кандидати, определени за преместване в тази държава членка.
- (15) Назначаването от държавите членки на служители за връзка в държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, следва да улесни ефективното прилагане на процедурата по преместване, включително подходящото определяне на кандидатите, които биха могли да бъдат преместени, като се вземат под внимание тяхната уязвимост и квалификации. По отношение на назначаването на служители за връзка в държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, и изпълнението на задачите им, държавата членка на преместване и държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, следва да обменят цялата необходима информация и да продължат тясното си сътрудничество по време на цялата процедура по преместване.
- (16) Следва да бъдат предприети мерки, за да се избегнат вторични движения на преместените лица от държавата членка на преместване към други държави членки. По-специално, кандидатите следва да бъдат информирани за последиците от по-нататъшно неправомерно движение в рамките на държавите членки, както и за това, че ако компетентната държава членка им предостави международна закрила, по принцип те могат да се ползват от правата, произтичащи от международната закрила, само в тази държава членка.
- (17) За да се избегнат вторични движения на лицата, ползващи се от международна закрила, държавите членки следва също така да уведомят тези лица относно условията, при които могат законно да влизат и да пребивават в друга държава членка, и могат да налагат задължения за докладване. В допълнение, за да се гарантира, че ползващите се от международна закрила лица, които са влезли на територията на друга държава членка, различна от държавата членка на преместване, без да отговарят на условията за престой в тази друга държава членка, се приемат обратно от държавата членка на преместване, е необходимо в приложното поле на Регламента да бъдат включени лицата, ползващи се от международна закрила, които са били преместени.

- (18) Освен това, в съответствие с целите, определени в Директива 2013/33/ЕС, хармонизирането на условията на приемане между държавите членки следва да спомогне за ограничаването на вторичните движения на кандидатите за международна закрила, повлияни от различията в условията на приемането им. С оглед постигането на същата цел държавите членки следва да разгледат възможността да наложат задължения за докладване и да предоставят на кандидатите за международна закрила материални условия на приемане, които включват жилище, храна и облекло само в натура, както и при необходимост да гарантират, че кандидатите се прехвърлят директно в държавата членка на преместване. Също така, в периода на разглеждане на молбите за международна закрила, както е предвидено в правото на ЕС в областта на убежището и достиженията на правото от Шенген, освен по сериозни хуманитарни причини държавите членки не следва да предоставят на кандидатите национални документи за пътуване, нито да им осигуряват други стимули, например финансови, които биха могли да подпомогнат неправомерното им движение към други държави членки. В случай на неправомерно движение към други държави членки, кандидатите следва да бъдат изпратени обратно в държавата членка на преместване.
- (19) С цел своевременно справяне с кризисни ситуации, предизвикани от изключителния миграционния натиск върху системите за убежище на определени държави членки, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС също във връзка с установяването на приложимостта на мерки по преместване по отношение на определена държава членка, както и за суспендиране на прилагането на подобни мерки.
- (20) При упражняването на правомощията си за приемане на делегирани актове Комисията не може да излиза извън приложното поле на установяването на изпълнението на условията за преместване, както и на другите елементи, предвидени в член 33а, параграф 4 и член 33г, параграф 2 от настоящия регламент. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да провежда подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (21) *[В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, тези държави членки са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент.]*

ИЛИ

- (21) *[В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, тези държави членки не участват в*

приемането на настоящия регламент и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане.]

ИЛИ

- (21) *[В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.*
- (22) *В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия, (с писмо от ...), е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.]*

ИЛИ

- (21) *[В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство, (с писмо от ...), е нотифицирало желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.*
- (22) *В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.]*
- (22) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (23) Поради това Регламент (ЕС) № 604/2013 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 604/2013 се изменя, както следва:

- (1) В член 2 се добавят следните букви:

„о) „преместване“ означава прехвърлянето на кандидат от територията на държавата членка, за която критериите, предвидени в глава III от настоящия регламент, сочат, че е компетентна за разглеждането на молбата му за международна закрила („държава членка, ползваща се от мерки по преместване“), на територията на държавата членка на преместване;

п) „държава членка на преместване“ означава държавата членка, която става компетентна съгласно настоящия регламент за разглеждането на молбата за международна закрила на кандидата след преместването му на територията на тази държава членка.“

(2) В член 4, параграф 1 се добавя следната буква:

„ж) когато е приложимо, процедурата по преместване, посочена в раздел VII от глава VI.“

(3) В член 18, параграф 1 се добавя следната буква:

„д) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, лице, на което е предоставена международна закрила, което, след като е било преместено, е подало молба в държава членка, различна от държавата членка на преместване, или което се намира на територията на държава членка, различна от държавата членка на преместване, без документ за пребиваване.“

(4) В глава VI се добавя следният раздел VII:

„РАЗДЕЛ VII

Механизъм за преместване в кризисни ситуации

Член 33а

Механизъм за преместване в кризисни ситуации

1. Когато, въз основа на потвърдена информация, и по-конкретно информацията, събрана от ЕСПОУ съгласно Регламент (ЕС) № 439/2010 и от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки, създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета *, Комисията установи, че дадена държава членка се намира в кризисна ситуация, която застрашава прилагането на настоящия регламент поради изключителен натиск, характеризиращ се с голям и непропорционален приток на граждани на трети държави или лица без гражданство, който значително натоварва системата за убежище на въпросната държава членка, механизмът за преместване в кризисни ситуации, посочен в параграф 2, се прилага в полза на тази държава членка.

2. Съгласно механизма за преместване в кризисни ситуации, определен брой молби за международна закрила се разглеждат от държавата членка на преместване чрез дерогация от принципа, установен в член 3, параграф 1, съгласно който дадена молба се разглежда от държавата членка, за която критериите, предвидени в глава III, сочат, че е компетентна за това. Освен това подробните процедурни правила, установени в приложение IV, се прилагат чрез дерогация от членове 21, 22 и 29.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 45 във връзка с прилагането на механизма за преместване в кризисни ситуации в полза на дадена държава членка.

4. В делегираните актове, посочени в параграф 3, Комисията:

- а) констатира, че в държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, е налице кризисната ситуация, посочена в параграф 1,
- б) определя броя на лицата, които трябва да бъдат преместени от тази държава членка,
- в) определя разпределението на тези лица между държавите членки чрез прилагане на формулата за коефициент на разпределение, посочена в член 33б, и
- г) определя срока на прилагане на механизма за преместване в кризисни ситуации.

5. При преценката относно наличието на кризисна ситуация, посочена в параграф 4, буква а), Комисията установява дали кризата е от такъв мащаб, че да постави под извънреден натиск дори една добре подготвена система за убежище, която функционира в съответствие с всички приложими аспекти на достиженията на правото на ЕС в областта на убежището, като също така взема под внимание големината на съответната държава членка.

При извършването на тази преценка Комисията взема предвид, наред с друго, общия брой на кандидатите за международна закрила и на незаконните влизания на граждани на трети държави и на лица без гражданство през шестте месеца преди приемането на делегирания акт, увеличението в броя им в сравнение със същия период през предходната година, както и броя на молбите на глава от населението в държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, през предходните 18 месеца в сравнение със средната стойност за Съюза.

6. За да определи броя на лицата, които трябва да бъдат преместени, посочени в параграф 4, буква б), Комисията взема предвид по-специално следното:

- а) броя на кандидатите за международна закрила на глава от населението в държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, през 18-те месеца, и по-специално през шестте месеца преди приемането на делегирания акт, в сравнение със средната стойност за Съюза,
- б) капацитета на системата за убежище на тази държава членка, както и
- в) участието на държавата членка в предишни инициативи за солидарност, както и степента, в която държавата членка се е ползвала от предишни мерки за солидарност на ЕС.

Броят на лицата, които трябва да бъдат преместени, не може да надвишава 40 % от броя на молбите, подадени в тази държава членка през последните шест месеца преди приемането на делегирания акт.

Член 33б

Коефициент на разпределение

1. Преместването се извършва в съответствие с формулата за коефициент на разпределение, посочена в приложение III.
2. В срок от един месец от влизането в сила на делегирания акт, посочен в член 33а, параграф 3, държава членка може, в извънредни обстоятелства и като

представи надлежно обосновани причини, съвместими с основните ценности на Съюза, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз, да нотифицира Комисията, че временно не е в състояние да участва, изцяло или частично, в преместването на кандидати от държавата членка, която се ползва от мерки по преместване. Комисията оценява представените причини и взема решение спрямо тази държава членка. Когато Комисията установи, че нотификацията е надлежно обоснована, държавата членка се освобождава за срок от една година от задължението да участва в преместването на кандидати и вместо това прави финансова вноска в бюджета на ЕС в размер на 0,002 % от БВП; в случай на частично участие преместването сумата се намалява пропорционално. Тази вноска се използва за финансиране на помощта в подкрепа на усилията, предприети от всички останали държави членки, за да се справят с кризисната ситуация и с последиците от неучастието на тази държава членка в преместването, съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за изменение на Решение 2008/381/ЕО на Съвета и отмяна на решения № 573/2007/ЕО и № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2007/435/ЕО на Съвета¹³. Вноската представлява целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета¹⁴.

Комисията изменя делегирания акт, посочен в член 33а, параграф 3, за да преразпредели кандидатите, разпределени по коефициента на разпределение и предвидени за всяка държава членка, отправила нотификация до Комисията, която последната е приела, в съответствие с първото изречение от настоящия параграф, между останалите държави членки според формулата за коефициент на разпределение, съдържаща се в приложение III.

3. Участието на държава членка в преместване в съответствие с коефициента на разпределение се суспендира, ако тя е държава членка, която се ползва от мерки по преместване.

Член 33в

Приложно поле на механизма за преместване в кризисни ситуации

1. Преместване се извършва единствено по отношение на кандидатите, които са подали молба за международна закрила в държава членка, която се намира в кризисната ситуация, посочена в член 33а, параграф 1, и която иначе би била компетентна съгласно критериите за определяне на компетентната държава членка, установени в глава III.
2. Преместване се прилага само по отношение на кандидати, принадлежащи към националности, за които — съгласно последните налични и актуализирани на всяко тримесечие средностатистически данни на Евростат за целия Съюз — делът на решенията, с които се предоставя международна закрила, е 75 % или повече от общия брой на решенията, постановени по молби за международна

¹³ ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 168.

¹⁴ ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1.

закрила в рамките на процедурата на първа инстанция, посочена в глава III от Директива 2013/32/ЕС. В случая на лица без гражданство се взема под внимание държавата на предишното обичайно пребиваване. Тримесечните актуализации се вземат предвид само по отношение на кандидати, които все още не са били определени като кандидати, които могат да бъдат преместени съгласно точка 3 от приложение IV.

Член 33г

Допълнителни мерки, които следва да бъдат предприети от държавите членки, ползващи се от мерки по преместване

1. В деня на влизане в сила на делегирания акт, посочен в член 33а, параграф 3, държавата членка, ползваща се от мерки по преместване, представя на Комисията пътна карта с мерки за гарантиране на правилното прилагане на механизма за преместване в кризисни ситуации. Когато е приложимо, тези мерки се представят като част от план за управление на кризи съгласно член 33, параграф 3. Държавите членки, които се ползват мерки по преместване, прилагат изцяло тези мерки.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегиран акт в съответствие с член 45, за да суспендира прилагането механизма за преместване в кризисни ситуации в полза на дадена държава членка, когато държавата членка, която се ползва от мерки по преместване, не изпълнява задълженията, посочени в параграф 1. Комисията първо дава възможност на засегнатата държава членка да представи становището си. Такова суспендиране не засяга прехвърлянето на кандидати, които очакват да бъдат преместени след получено одобрение от държавата членка на преместване в съответствие с точка 4 от приложение IV.“

5) В член 45 се добавят следните параграфи:

„6. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 33а и 33г, се предоставя на Комисията за срок от 5 години, считано от [датата на влизане в сила на настоящия регламент - Службата за публикации на Европейския съюз следва да въведе точната дата]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на 5-годишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

7. Делегирането на правомощия, посочено в членове 33а и 33г, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

8. Делегиран акт, приет съгласно членове 33а и 33г, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от две седмици след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили

Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с две седмици по инициатива на Европейския парламент или на Съвета. Делегираният акт се прилага за максимален срок от две години.“

6) Добавят се нови приложения III и IV, които се съдържат в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател